

Kods „Novada vērtības” – Stopiņu novada bibliotēku atskats uz novadpētniecības konferenci Balvos

18. un 19.septembrī Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane un Sauriešu bibliotēkas vadītāja Kristīne Cimdiņa piedalījās novadpētniecības konferencē „Lokālās kultūras vērtības nacionālās identitātes stiprināšanai” Balvos. Konferences organizatori Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) un Balvu Centrālā bibliotēka (BCB) programmā bija iekļāvušas ļoti aktuālus jautājumus, kas saistīti ar novadpētniecības darbu bibliotēkās – materiālu apzināšanu, izpēti, apkopošanu, uzglabāšanu un publiskas pieejamības nodrošināšanu.

Interesantu stāstījumu sniedza Dr.philol., Rēzeknes Augstskolas zinātņu prorektore, Humanitāro zinātņu katedras vadītāja Ilga Šuplinska par latgaliešu valodas lomu, nozīmi un funkcijām mūsdienās, kas bija lielisks piemērs lokālo kultūrvēsturisko vērtību apzināšanā un savas identitātes stiprināšanā.

LNB direktors Andris Vilks un Dr.hist., Latgales Pētniecības institūta direktors Henriks Soms stāstīja par ALBUMA “TERRA MARIANA 1188–1888” faksimila izdošanu kā lokālās vēstures pētniecības piemēru, kas bija ļoti komplicēts, kā arī ļoti nozīmīgs process grāmatas publiskas pieejamības nodrošināšanai Latvijā.

Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm nozīmīgs ir publiskajās bibliotēkās veiktais novadpētniecības darbs. To apstiprināja Latvijas Nacionālās bibliotēkas, kā arī pašvaldību publisko bibliotēku – Balvu centrālās, Preiļu Galvenās, Ludzas pilsētas galvenās, Rēzeknes Centrālās, Latgales Centrālās, Bauskas Centrālās un Gulbenes bibliotēku kolēģi daloties savā pieredzē un redzējumā par novadpētniecību jeb lokālo vēsturi.

Plaša diskusija izvērsās par novadpētniecības materiālu publiskas pieejamības nodrošināšanu ne tikai katrā novadā, bet daudz plašāk. Mūsdienu tehnoloģijas sniedz iespēju digitalizēt agrāk drukātā formātā uzkrātos bibliotēku novadpētniecības resursus, mūsdienās apzinātais materiāls tiek sagatavots uzreiz elektroniskā formātā, tomēr Latvijā nav vienota pieeja novadpētniecības materiālu publiskās pieejamības nodrošināšanā. Šo jautājumu katra bibliotēka risina individuāli ar savu redzējumu un pieeju, diemžēl visbiežāk nodrošinot resursu pieejamību tikai lokāli. Kā viens no risinājumiem ir LNB projekts „Zudusī Latvija”, kur savu daļību uzsākusi arī Ulbrokas bibliotēka ar projektu „Senās mājvietas Stopiņu novadā”, bet šajā portālā iespējams parādīt vien nelielu daļu no visiem bibliotēkas resursiem. Bibliotēku novadpētniecības resursu plašas publiskas pieejamības nodrošināšanā vēl jāmeklē risinājumi.

Konferences ietvaros bija organizēts Balvu Centrālās bibliotēkas apmeklējums, kā arī izbraukuma sesijas, lai parādītu kā Viļakas pilsētā, Balvu novada Briežuciema pagastā un Rugāju novada Lazdukalna pagastā tiek uzturētas tradīcijas, saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums un veidoti resursi, ko nodot nākamajām paaudzēm.

Konferences laikā, kad uzturējāmies Balvos un tika apmeklētas Balvu un tuvējo novadu kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas un bibliotēkas, varējām baudīt latgaliešu sirsni un viesmīlību, kas arī veido priekšstatu par vēsturisko novadu un tā vērtībām.

Konferences dalībnieki saņēma dāvinājumā grāmatas no Rēzeknes Augstskolas, kas būs pieejamas Ulbrokas un Sauriešu bibliotēkās.

Informāciju sagatavoja Kristīne Cimdiņa un Daiga Brigmane